

Štátna pomoc: Komisia schválila slovenské schémy pomoci vo výške 1,1 mld. eur čiastočne financované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na pomoc podnikom s dekarbonizáciou výrobných procesov a so znižovaním energetickej náročnosti

Brusel 10. október 2022

Európska komisia schválila podľa pravidiel štátnej pomoci platných v EÚ dve slovenské schémy pomoci v celkovom objeme vyše 1,1 mld. eur ako pomoc pre podniky zo systému EÚ na obchodovanie s emisiami (ETS) na dekarbonizáciu ich výrobných procesov a zlepšenie energetickej účinnosti. Obe schémy budú sprístupnené čiastočne v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a sčasti cez [modernizačný fond](#) EÚ. Toto opatrenie má prispieť k dosiahnutiu [cieľov Európskej zelenej dohody](#), pomôcť so znižovaním závislosti od dovážaných ruských fosílnych palív a zároveň urýchliť zelenú transformáciu podľa [plánu REPowerEU](#).

Výkonná podpredsedníčka zodpovedná za politiku hospodárskej súťaže Margrethe **Vestagerová** v tejto súvislosti uviedla: „*Tieto schémy pomoci vo výške 1,1 mld. eur pomôžu slovenskému priemyslu eliminovať emisie uhlíka v procese výroby a dosiahnuť vyššiu energetickú účinnosť. Dnes prijaté opatrenia zároveň pomôžu Slovensku znížiť jeho závislosť od dovážaných fosílnych palív v súlade s plánom REPowerEU a pritom zaručia obmedzenie akýchkoľvek narušení hospodárskej súťaže na minimum.*“

Slovenské schémy

Obe slovenské schémy s celkovým rozpočtom vyše 1,1 mld. eur budú čiastočne financované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti po tom, čo Komisia pozitívne vyhodnotila [plán obnovy a odolnosti Slovenska](#) a Rada ho schválila. V praxi sa z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti použije 357,4 milióna na financovanie prvého opatrenia a z [modernizačného fondu](#) 750 miliónov eur na druhé opatrenie.

Cieľom oboch schém je pomôcť niektorým priemyselným odvetviám znížiť emisie oxidu uhličitého (ďalej len „CO₂“) vo výrobných procesoch a zároveň realizovať opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti priemyselných zariadení. Opatrenia podporované v rámci schém siahajú od projektov elektrifikácie až po inštaláciu technológií na rekuperáciu priemyselného odpadového tepla.

Opatrenia sú adresované podnikom pôsobiacim v odvetviach, na ktoré sa vzťahuje [EU ETS](#), okrem iného z energeticke náročných priemyselných odvetví (ako sú rafinérie, oceliarne a podniky z odvetvia výroby ťažkých kovov, stavebného a chemického priemyslu).

Projekty, ktorým je pomoc určená, sa vyberú na základe otvoreného súťažného ponukového konania a zoradia podľa dvoch kritérií: i) najnižšia výška požadovanej pomoci na tonu ušetrených emisií CO₂ a ii) najvyššia miera príspevku k dosahovaniu celkového cieľa zníženia emisií CO₂ v rámci schém.

Opatrenia pozostávajú z pomoci vo forme grantov založených na ponukách (t. j. výške požadovanej pomoci na každé zníženie emisií CO₂) a obmedzuje sa na celkové investičné náklady projektu.

Projekty budú vyberané v dovedna piatich verejných súťažiach – prvá má prebehnúť v roku 2022 a posledná je naplánovaná na rok 2028.

Očakáva sa, že vďaka obom schémam sa predíde uvoľneniu 5,233 mil. ton CO₂ ročne. To je viac ako 12 % z cieľa Slovenska do roku 2030 (t. j. zníženie o 40 miliónov ton ekvivalentu CO₂ v porovnaní s rokom 1990).

Posúdenie Komisie

Komisia posúdila schémy podľa pravidiel EÚ o štátnej pomoci, najmä článku 107 ods. 3 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý za určitých podmienok umožňuje krajinám EÚ podporovať rozvoj niektorých hospodárskych činností, ako aj podľa [usmernení o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky](#), ktoré členským štátom dovoľujú podporovať opatrenia na zníženie alebo odstránenie emisií CO₂.

Komisia zistila, že:

- Schémy sú potrebné a vhodné na podporu projektov dekarbonizácie a energetickej efektívnosti v odvetviach podliehajúcich ETS;
- Schémy majú „stimulujúci účinok“, keďže príjemcovia by bez verejnej podpory v takej miere neinvestovali do dekarbonizácie a energetickej efektívnosti;
- Obe schémy majú len nepatrný vplyv na hospodársku súťaž a obchod v rámci EÚ. Pomoc je nevyhnutná a vhodná najmä preto, aby mohlo Slovensko prispievať k plneniu európskych a vnútroštátnych cieľov v oblasti životného prostredia. Pomoc je navyše primeraná a akýkoľvek jej negatívny vplyv na hospodársku súťaž a obchod v EÚ bude limitovaný z hľadiska použitej formy ponukového konania, ktorou sa zaručí obmedzenie výšky pomoci na minimum;
- Slovensko sa v neposlednom rade zaviazalo zaistiť, že pomoc prinesie celkové zníženie emisií CO₂ a nebude iba presunom emisií z jedného odvetvia do druhého, zvlášť v prípade projektov elektrifikácie, ktoré so sebou môžu prinášať značné nepriame emisie skleníkových plynov. Slovensko v tejto súvislosti plánuje zvýšiť podiel nízkouhlíkovej elektrickej energie vo vnútroštátnom energetickom mixe. Obe schémy budú okrem toho predmetom spoločného hodnotenia *ex post*, ku ktorému Slovensko predložilo plán. Súčasťou hodnotenia bude overenie: i) prechodu slovenského energetického mixu na dekarbonizovanú elektrickú energiu a ii) účinnosti súťažného ponukového konania.

Na základe toho Komisia opatrenie schválila podľa pravidiel EÚ o štátnej pomoci.

Súvislosti

V [usmerneniach o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky](#) je stanovený postup, na základe ktorého Komisia posudzuje zlučiteľnosť ochrany životného prostredia vrátane ochrany klímy a opatrení pomoci týkajúcich sa energetiky, na ktoré sa podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ vzťahuje notifikačná povinnosť.

Novými usmerneniami, ktoré sa uplatňujú od januára 2022, sa vytvára flexibilný a na tento účel navrhnutý podporný rámec, ktorý má slúžiť členským štátom ako pomoc pri poskytovaní podpory potrebnej na dosiahnutie cieľov zelenej dohody cieleným a nákladovo efektívnym spôsobom. Tieto pravidlá kladú väčší dôraz na ochranu klímy a rátajú so zosúladením dôležitých cieľov a úloh, ktoré si EÚ stanovila v Európskej zelenej dohode, s ďalšími nedávno prijatými regulačnými zmenami v oblasti energetiky a životného prostredia. Obsahujú kapitoly s opatreniami na zlepšenie energetickej efektívnosti, pomoci pri dosahovaní čistej mobility, infraštruktúry, obehového hospodárstva, na znižovanie znečistenia, ochranu a obnovu biodiverzity, ako aj na zaistenie bezpečnosti dodávok energie za určitých podmienok.

Komisia prioritne posudzuje opatrenia zahŕňajúce štátnu pomoc obsiahnuté v národných plánoch obnovy predložených v kontexte Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a členským štátom poskytuje usmernenia a podporu v prípravných fázach národných plánov v snahe uľahčiť urýchlené zavedenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

V [Európskej zelenej dohode](#), ktorú Komisia predložila 11. decembra 2019, sa stanovuje cieľ dosiahnuť, aby sa Európa do roku 2050 stala prvým klimaticky neutrálnym kontinentom. Systém EU ETS je základným kameňom politiky EÚ na boj proti zmene klímy a jej kľúčovým nástrojom na nákladovo efektívne obmedzovanie emisií skleníkových plynov. Európsky parlament a Rada 30. júna 2021 prijali [európsky klimatický predpis](#), v ktorom schválili záväzný cieľ znížiť emisie do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990.

Ďalšie informácie nájdete pod číslami SA.102385 (schéma podpory obnovy a odolnosti) a SA.102388 (schéma modernizačného fondu) v [registri štátnej pomoci](#) na [webovom sídle GR pre hospodársku súťaž](#) po vyriešení všetkých otázok týkajúcich sa dôverného charakteru informácií. Nové rozhodnutia o štátnej pomoci uverejnené na internete a v úradnom vestníku sa uvádzajú v [elektronickom týždenníku o hospodárskej súťaži](#).

IP/22/6015

Kontaktné osoby pre médiá:

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

[Nina FERREIRA](#) (+32 2 299 81 63)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

Pre verejnosť: [Europe Direct](#) telefonicky na čísle [00 800 67 89 10 11](#) alebo [e-mailom](#)